

OPONENTSKÝ POSUDOK

K HABILITAČNÉMU KONANIU MANAŽMENT ING. JANY CHOVANCOVEJ, PhD. NA FAKULTE MANAŽMENTU, EKONOMIKY A OBCHODU, PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

k vypracovaniu oponentského posudku k habilitačnému konaniu manažment, Ing. Jany Chovancovej, PhD. na Fakulte manažmentu, ekonomiky a obchodu, Prešovskej Univerzity v Prešove, som mal k dispozícii:

- Životopis kandidátky,
- VUPCH kandidátky,
- Zoznam ďalších pôvodných vedeckých, odborných a umeleckých prác a výkonov,
- Tabuľku kritérií HIK (minimálne a uchádzačskou reálne dosiahnuté),
- Stručná a výstižná charakteristika najdôležitejších vedeckých výsledkov a najvýznamnejších publikácií kandidátky,
- Publikačnú činnosť kandidátky,
- Habilitačnú prácu kandidátky,
- Protokol originality predkladanej habilitačnej práce,
- Prehľad doterajšej pedagogickej činnosti a dosiahnutých výsledkov kandidátky,
- Ohlasy na publikačnú činnosť kandidátky,
- Zoznam ďalších preukázateľných ohlasov na vedeckú a odbornú činnosť kandidátky.

Ing. Jana Chovancová, PhD. je skúsená pedagogička, čo dokumentujú uvedené predložené materiály. Pôsobí na Fakulte manažmentu, ekonomiky a obchodu, Prešovskej Univerzity v Prešove. Dlhoradne prednáša, aktívne publikuje, školí bakalárov a diplomantov a oponuje rôzne úrovne záverečných prác. Vyučuje predmety v odbore ekonómia a manažment. Jej vedecko výskumná práca zaznamenala viditeľné výsledky, o čom svedčí aj rozsiahly počet ohlasov a riešených projektov.

Predloženú publikačnú a vedeckú činnosť habilitantky hodnotím na základe znalosti hlavných prác uchádzačky o docentskú hodnosť a predloženého zoznamu jej publikačnej činnosti, ktorý spĺňa, resp. prevyšuje príslušné kritériá aj potrebný počet ohlasov. Je zjavné, že uchádzačka výsledky svojej vedecko-výskumnej činnosti publikovala formou knižných publikácií a vedeckých príspevkov v domácich i zahraničných časopisoch a zborníkoch. Predložené materiály hodnotím vysoko pozitívne, publikačná činnosť Ing. Jany Chovancovej, PhD. je prehľadná a zrozumiteľná. Predložený zoznam (vyššie uvedené materiály) považujem za postačujúce pre habilitačné konanie. Viaceré kritériá splnené kandidátkou minimálne kritériá výrazne prekračujú. Publikačná činnosť uchádzačky je vysoko aktuálna. Vedecký a odborný prístup k jej spracovaniu predikuje jej využiteľnosť, osobitne na fakultách, orientovaných na oblasť ekonómie a manažmentu. Možno vyzdvihnúť tiež úspešnú angažovanosť v projektovej činnosti i v medzinárodnom akademickom prostredí. Ing. Chovancová, PhD. cieľavedome pristupuje k tomu, aby výsledky jej práce boli publikované, a tak dostupné akademickej obci i študentom doma i v zahraničí.

Ad predkladaná habilitačná práca: „EKONOMICKO-ENERGETICKÝ NEXUS V KONTEXTE DEKARBONIZAČNÝCH SNÁH EURÓPSKEJ ÚNIE“ (Prešovská Univerzita v Prešove, Fakulta manažmentu, Ekonomiky a obchodu, 177 s.).

Autorka: Ing. Jana Chovancová, PhD.

Predkladaná habilitačná práca autorky Jany Chovancovej je spracovaná na 177 stranách v slovenskom jazyku. Pozostáva z častí „Abstrakt“ (v slovenskom a anglickom jazyku), „Zoznamu tabuliek“, „Zoznamu obrázkov“, „Zoznamu použitých symbolov a skratiek“, „Úvodu“, deviatich kapitol, „Záveru“, „Bibliografie“ a „Príloh“. Kapitoly na seba logicky nadväzujú, sú rozdelené do jednotlivých podkapitol ktoré čitateľovi umožňujú hlbšie porozumieť jednotlivo pertraktovaným častiam publikácie. Časti 6, 7, 8 a 9, postupne predstavujú „Zhrnutie výsledkov a diskusiu“, „Odporúčania pre tvorcov politík, hospodársku a manažérsku prax“, „Vedecký, aplikačný a pedagogický prínos práce“, „Limity práce a návrhy na budúci výskum“.

Aktuálnosť témy, stanovenie cieľa a miera jeho splnenia

Téma je vysoko aktuálna. Už autorkou použité slovo „snáh“ v kontexte dekarbonizácie EÚ v názve práce evokuje snahu autorky pristupovať k skúmanej téme s nadhľadom realisticky a odborne. Autorka v časti 4.1. vymedzuje výskumnú medzeru a konceptualizáciu výskumu. Následne na strane 64 práce, v časti 4.2. artikuluje cieľ výskumu a výskumnú otázku. Tieto možno považovať v princípe za naplnené.

Vhodnosť použitých metód

Autorka využila v dominantnej miere kvantitatívne metódy výskumu. Použité metódy práce autorka formuluje v časti 4.3. (Dáta a metódy). Následne sa venuje popisu údajov, posúdeniu multikolinearity, posúdeniu stacionarity a posúdeniu kointegrácie. Následne v časti 4.4. artikuluje metodologický rámec výskumu a prehľad použitých analytických prístupov, ktorý zahŕňa model fixných nákladov (s. 74), model náhodných efektov (s. 75), odhad spoločných korelovaných efektov (s. 76), prierezový model korekcie chýb (s. 77), odhad inštrumentálnych premenných v modeloch panelových dát s nepozorovanými spoločnými faktormi (s. 77), prahový panelový regresný model (s. 78) a model regresného klastrovania (s. 79).

Stanovené metódy a použité postupy možno, vzhľadom na zameranie prekladanej habilitačnej práce, hodnotiť ako vhodné zvolené a primerané stanoveným cieľom a celkovému zámeru autorky.

Zhodnotenie poznatkovej bázy

Predložená habilitačná práca čerpá z desiatok prevažne medzinárodných zahraničných vedeckých a odborných zdrojov, vrátane tzv. „renomovaných“. Prináša nové, originálne poznatky, využiteľné v odbore ekonómia a manažment, osobitne v medzinárodnom kontexte so zameraním na otázky ekonomicko-energetického kontextu súvislosti skúmania dekarbonizácie v Európskej únii.

Prínos a originalita práce

Prínos habilitačnej práce, v kontexte praktickom i vedeckom je evidentný a originálny. Možno ho uvítať ako konkrétny príspevok do potrebného diskurzu v oblasti skúmanej

autorkou, napr. pri formovaní politík EÚ, s potenciálom, nielen pre akademické prostredie, ale aj pre exekutívnu prax v domácom i medzinárodnom kontexte. Habilitačná práca sa snaží zaujímavým a inovatívnym spôsobom spojiť viacero významných fenoménov týkajúcich sa ekonomicko-energetických súvislostí v kontexte dekarbonizačných snáh, resp. politík Európskej únie.

Aplikačné prínosy práce pre prax

Treba oceniť, že habilitačná práca, aj vzhľadom na študijný odbor je využiteľná, nielen ako teoretická báza poznatkov, ale potenciálne aj v aplikačnej praxi. Možno ju oceniť pre jej potenciál prínosu pre prax i pre ďalšiu akademickú diskusiu doma i v zahraničí.

Otázky oponenta pre autorku pri obhajobe práce

1. Autorka na strane 4. správne konštatuje, že: „v členských štátoch EÚ existujú značné rozdiely v spôsoboch znižovania emisií, ktoré vyplývajú z rôznych štádií hospodárskeho rozvoja a energetických profilov“. Ako v tejto súvislosti, aj s ohľadom na aktuálne pozície členských krajín EÚ autorka hodnotí budúcnosť „snáh Európskej únie“ a prípadných korekcií politík EÚ v oblasti dekarbonizácie, s ohľadom na pôvodne vytýčené ciele?
2. Ako sa autorka pozerá na „snahy Európskej únie“ a budúce perspektívy v oblasti dekarbonizácie v nadväznosti na podnikanie v EÚ, osobitne v zasiahnutých sektoroch (napr. automobilový sektor), v kontexte aktuálnej dynamiky geopolitického vývoja a pozícií veľmocí, vo svete?

Záver: Na základe preštudovania predkladanej habilitačnej práce Ing. Jany Chovancovej, PhD. „EKONOMICKO-ENERGETICKÝ NEXUS V KONTEXTE DEKARBONIZAČNÝCH SNÁH EURÓPSKEJ ÚNIE“ a východiskových informácií o vedeckej, pedagogickej a publikačnej činnosti a aktivitách, hodnotím, že úroveň práce kandidátky dokumentuje jej akademickú erudovanosť, znesie porovnanie na medzinárodnej úrovni a spĺňa kritériá na vymenovanie za docentku. Habilitantkou predkladaná habilitačná práca inovatívne, cielavedome a premyslene rieši viacero vybraných fenoménov týkajúcich sa oblasti ekonomicko-energetických súvislostí v kontexte dekarbonizačného úsilia Európskej únie a predstavuje zaujímavý podnet k ďalšej akademickej diskusii a pre domácu a medzinárodnú prax.

Po úspešnej obhajobe a po procesoch potrebných pre završenie habilitačného konania odporúčam Vedeckej rade Fakulty manažmentu, ekonomiky a obchodu, Prešovskej Univerzity v Prešove, vymenovať Ing. Janu Chovancovú, PhD. za docentku v odbore habilitačného a inauguračného konania manažment.

Bratislava, 20. januára 2026

doc. PhDr. Marián Šuplička, PhD.